

ban. De az is könnyen meglehet, hogy Szentkuthy nem volt kellőképpen engedelmes a műtétet követő lábadozás alatt. Azután meg valami összetűzésbe keveredett az edzőjével, aki az idény végén túladott rajta. Szentkuthy Franciaországba került, ahová a nagyok csak akkor mennek, ha látják, hogy egészen nagyok már sose lesznek, és nem is remélhetik, hogy úgy emlékezzenek rájuk, mint a legnagyobbakra. Három évig játszott még a Nantes csapatában, nem különösebben parádésan, de nem is nagyon lehetett hallani róla nálunk, az újságírók hamar felejtenek, olyan hamar, hogy még a halálhírért is csak a sportlapok közölték, amiket én nem olvasok; az unokaöcsém mutatta meg az újságkivágást. Nyolc éve már, hogy Szentkuthy elment a Madridból, s csaknem bizonyos, hogy öt éve a focinak is hátat fordított, hacsak ki nem kötött valamelyik sosem hallott magyar csapatnál: itt szinte senki nem tud semmit Magyarországról. Az egyetlen dolog, amit talán még megethet egy harminchárom éves, végnapjait élő férfiember – akinek ráadásul már góljai sincsenek, csak agyonnézett videói –, az, hogy női skalpokat gyűjt a szülővárosában, ahol még példaképnek számít, hiszen ő az, aki elment és császár lett, ott, a messzi idegenben, de aki már örökké hajdani s mindinkább halványuló emlékeiből él. Vagyis nem él, merthogy valaki golyót röpített a szívébe, és lehetséges, hogy elérkezett a perc, amikor szerény, ám eltökélt feleségében is megingott az igenlő akarat, hogy két törékeny ujjával vajon meghúzza-e azt a rideg ravaszt, noha tudva tudta, hogy meg fogja húzni. S talán az a pillanat is a bekövetkezés tagadása volt, amelyben, mondhatni, meghorpadt és elbátortalanodott az idő, és Szentkuthy ebben a lapuló időben kristálytisztán látta a választóvonalat, a láthatatlan falat élet és halál között, a „még nem”-ek és a „már igen”-ek közül az egyetlen, ami számít. Olykor a legjelentéktelenebb dolgok rejtik ezt a határt; két női ujj például, amely megelegette a folytonos kabátráncigálást, zsebekbe akaszkodást, vagy egy stoplis cipótalp.

Petri György

A NAGY UTAZÁS

I. A megérkezés

Már november nyolcadika van, ez jó, mert akkor valahogy kijövünk abból az ötvenötezerből, ami még van a hó végéig, meg esetleg még ez-az be is jön, és ha se be nem jön semmi, se ki nem jövünk, akkor még mindig lehet kölcsönkérni, merthogy Gyuri bácsinak és Mari néninek van bankbetétje, folyószámlája, kinnlevősége, egyszóval: *bonitása*. Bizony van nekik minden olyasmijük, amiye egy maguk korabeli

embernek illik, hogy legyen, sőt nem árt, ha van,
 hogy legyen mit a koktélba aprítani.
 A koktél csak úgy példa gyanánt, az általam
 megkövetelt árszínvonal jellemzésére hoztam fel,
 mert én inkább a kifinomultan kerítésszagot
 nedűket preferáltam – mint például a chili-paprikán
 érlelt Rhtgrfz Djlrf-t. De hol van az már?
 Ó, mért omlottál össze, hullottál darabokra, te
 kimeríthetetlen, tiszta vodkaforrás,
 nagy Szovjetunió? Hogyan tehettedek ezt velem,
 ti *Szövetségbe forrt szabad köztársaságok?*
 Mindennapi dühöngő rezgekőrunkat ki adja meg ma?
 Hol kaphatni ma ldtenb uhfvv jóféléit
 agy ellen? És hol vagyok én, hol van az a huszonnyolc
 esztendő, korához képest eléggé elnyűtt
 fiatal férfi, aki a TU-134-es ajtajából visszainteget
 feleségének, szeretőjének és majdani második feleségének,
 aztán beszuszakolja magát a kényelmetlen ülésre,
 előveszi az üveg Cnjkbxyfz-t és az alkalomra vásárolt
 doboz *Dunhillt*, megvárja, míg eltűnik a
No smoking felirat, rágyújt, komótosan meghúzza
 a palackot, és unott arccal lapozgatja az
 Bpdtcnbz-t, mintha értene oroszul.
 Útitársai: húsz db. szilvakék *VOR*-egyenöltönyös,
 beseggelt vállalati középvezető. (Ekkor veszi föl
 azt a szokását, hogy elfelejt magyarul, ha
 útitársai közt magyarok is vannak.)
 Most visszatérek az egyes szám első személyre,
 mivel már eléggé jelezve van: mennyire el-
 idegenedtem egykori önmagamtól. Az út, a repülési magasság eléréig:
 szórakoztató, a gép nagyokat zuhan a légszákokban. Aztán, már a felhők
 fölött: sima unalom, mintha befagyott tavon.
 (A repüléssel is úgy vagyok, mint mindennel:
 néhány perc, és már megszokottá is vált; van egy újabb rutin.)
 Végre lehuppanunk a seremetyevói repülőtér
 „magyar betonjára” – hogy boldogult Jani bátyánkat idézzem.
 Egy szar, rozoga buszba zsúfolódunk. Az elvánszorog velünk
 a passzkontrollig, a szemitranszparens füstüveg ablak alatt
 becsúsztatom az útlevelem. A szűrős szemű balti szláv
 jól megnézi, hogy én vagyok-e én. +<m ndj/ vfnm, Cfitymrf[^]
 Higgyél már a szemednek! (Persze, lehet, hogy túl sok
Lukácsot olvasott, márpedig *Georg von Lukács* megmondta rég,
 hogy: „a szem, jóllehet, a látás szerve, akadályozhat a tisztánlátásban”.
 [Vulgo: „a fasz, jóllehet, a baszás szerve, akadályozhat a baszásban”.]
 Csak gyerünk már, gyerünk! Csak ki innen! Még e versből is ki,
 amelyben felidéztek ez a lidércnyomás! Na végre. Huhh.

Kinn vagyok a váróteremben. Már egy táblát is látok,
rajta nagy lóbetűkkel, hogy PETRI. <j;t vjq> <j;t vjq!
És még van a táblához tartozó vézna hölgy is, aki
Vergiliám leend majd az CCCH baljós bugyraiban.
Beszállunk egy fekete Xfqrfr-ba, a fogadtatás szinte diplomatához illő,
éppen csak a kocsikonvoj hiányzik, meg a szirénázó,
útvonal-biztosító rendőrautók. De impozáns így is eléggé.
A teheráni jellegű forgalomhoz képest (autók, motorok, bi- és triciklik,
szekerek, kézikocsik, targoncák, számárkordék) így is
viszonylag gyorsan megérkezünk a Xfqrjdcfrz Gkjoflm-ra,
a Ujcnbybwf Gtrby-be. Az épület nyomasztó, ócska
Sztálin-barokk, olyasforma, mint a Lomonoszov-egyetem, csak kisebb
(van ilyen még vagy egy tucat). A folyosón lt;ehyfvz – afféle
londíner lenne, csak nő, de inkább börtönőr, oroszon kívül
nem tud egy mukkot, vastag lábú trampli, barátságatlan, hülye picca.
A szobám: dögnagy dupla ágy, lila plüssstakaróval, rokokó (utánzatú) íróasztal,
a bronz asztali lámpa félburája ibolyakék fodros selyem főkötő – üvegből.
Na jó. A szobából ennyi elég. Mondom a kísérőmnek, hogy innék valamit.
Sajnos a szálloda mind a hat bájában és éttermében momentán
zártkörű rendezvény van. Hát ez esetben valamilyen kocsmá, ha lehetne.
Az van. Amint kiérünk a térre, kísérőm egy kies, mintegy hatsávós
sikátorba vezet. Konstatálom, hogy kocsmá, nos kocsmá az van. Ezt meg kell hagyni.
Valósággal a bőség zavara. Nyomás, be az elsőbe. Ez az! Ez nekem való:
a füstöt vágni lehet, sör-, vodka-, húgy- és hagymáshering-illat. Vállal-könyökkel
nyomulok, mint egy tank (itt ez az illem: ybxnj „bpdbybnt”, meg „gj;fkeqcnf”
akkor jó esetben csak kiröhögnek, de az is lehet, hogy pofán vernek vagy
tökön rúgnak), és tömören csak annyit kell mondanom: Ldtnb uhfvv,
és már előttem csurig egy vizespohár, sejtéd, hogy nem ásványvíz.
És valahonnan a semmiből egyszer csak ott van Anya, mint egy jó tündér,
kezembe nyom egy olajos uborkát meg egy telefonszámot – és eltűnik.
Jó nagyot húzok. Körülöttem mindenki picсарészeg, vagy énekel, vagy ordít.
Vállon veregetnek, ölelgetnek. „Dtyuhbz [jhjj]!” Újabb rund, még újabb rund.
Fizetnek, fizetek. Keringőzők Moszkva-anyácskáival. Belefúrom a fejemet a dekoltázsába,
letüdőzöm az édes „Rhfcyfvz Vjcrdf” kölniszagot. Minden szép. Boldog vagyok.